پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد: محمد تقی صانعی، ۱۳۹۶

بررسی مصونیت کیفری مقامات دولتی ازمنظر حقوق بین الملل کیفری

اصولاً در هر نظام سیاسی ضروری است که مقامات دولتی در برخی عرصه‌ها و زمینه‌ها از مصونیت فوق‌العاده خاصی برخوردار گردند تا در راستای وظایف خود بتوانند آن را به نحو احسن و به‌دوراز هرگونه ترس و واهمه‌ای انجام دهند. مقامات دولتی به‌طورکلی از دو نوع مصونیت برخوردارند؛ مصونیت شغلی و مصونیت شخصی. مصونیتی شغلی به افرادی تعلق می‌گیرد که به‌عنوان نماینده‌ی دولت، برخی اعمال خاص دولتی را انجام می‌دهند و مصونیت شخصی به مقامات خاصی از دولت به سبب جایگاهی که به‌عنوان نماینده‌ی دولت در اختیار دارند، اعطا می‌شود و نه به سبب عمل خاص آنان به‌عنوان عمل دولت. مصونیت شغلی ناشی از حقوق بین‌الملل عرفی و نیز حقوق قراردادی است که به اعمال صورت گرفته توسط دولت تعلق می‌گیرد. هر شخصی که در مقام انجام یک عمل دولت، جرم کیفری مرتکب گردد، از پیگرد کیفری نزد محاکم سایر کشورها مصونیت دارد. این نوع مصونیت بر مبنای احترام به اصل تساوی حاکمیت‌ها و استقلال دولت‌هاست. یکی از اصول اساسی حقوق بین‌الملل، عدم توانایی دولتِ دارای حاکمیت، در پیگرد قضایی رفتار دولت خارجی است. چنین مصونیتی شامل هر دو نوع مسئولیت کیفری و حقوقی است. به‌هرحال، از زمانی که مقام دولتی متّهم، مقام خویش را ترک می‌کند، قابل پیگرد نسبت به جرایم ارتکابی پیش یا پس از تصدی مقام یا نسبت به اعمالی که در زمان تصدی مقام در ظرفیت شخصی خویش مرتکب شده، خواهد بود. جهت پیگرد، مجازات و مقابله با بی‌کیفری مرتکبین جنایات بین‌المللی، محاکمی با صلاحیت بین‌المللی تشکیل شد. پس از پایان جنگ جهانی دوم، محکمه‌ی نورنبرگ و توکیو که توسط متفقین برای رسیدگی به جنایات جنگ ایجاد شد، مصونیت مقامات دولتی و نظامی را مانع از اعمال صلاحیت خویش ندانست.

کلیدواژه‌ها: مصونیت شغلی، مصونیت شخصی، مصونیت کیفری، مقامات دولتی، حقوق بین‌الملل.

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۲۰۸۳۸۹۵۲۰۰۹
تاریخ دفاع: ۱۳۹۶/۱۱/۰۷
رشته‌ی تحصیلی: فقه و حقوق جزا
دانشکده: علوم انسانی
استاد راهنما: دکتر محسن ولایتی

M.A. Thesis:

Criminal Investigation of Government Officials in Respect of International Criminal Law

Basically, In a political system, it is necessary for the gorvernment officials to have certain special immunities in some areas so that they can do their duties as effective and safely as possible. In general, government officials have two types of immunity: professional and personal immunity. Professional immunity is intended for people who do some (state - specific actions) as a government representative. And personal immunity is granted to certain government representatives, not for their particular action as government action. Professional immunity is due to customary international law as well as contractual one and it is attributed to the action that is taken by the government. Everyone who commits a criminal offense carrying out a government action is immune from the prosecution of the rulers of the other countries. This type of immunity is based on respect for the principle of equality rulers and independence of the states. One of the fundamental principles of international law is the inability of one government in prosecuting a foreign one. Such immunity includes both types of criminal and legal liability. Anyway,when accused official bring his position away, he or she may be prosecuted for the crimes that committed before or after the office or for the acts that took place at the time of the official is tenure in own personal capacity Courts whit international jurisdiction were formed for prosecution and countering the unpunished perpetrators of the international crimes. After the end of world war II, the Nuremberg and Tokyo courts, that were formed by the allies for dealing with the war crimes didn't consider the immunity of the government and military official as an impediment to their jurisdictional realm.